

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XIX.

april 1982

št. 2

Načrtujmo na stvarnih osnovah

Volitve so za nami. Z visoko udeležbo smo delovni ljudje in občani ponovno dokazali pripadnost našemu socialističnemu samoupravnemu sistemu in pripravljenost, da se bomo težkih gospodarskih in političnih nalog tudi v prihodnosti lotevali odločno, preudarno in v duhu medsebojnih sporazumevanj in dogovarjanj. Tako smo oblikovali delegacije in to bomo zahtevali od delegatov, katerim smo izrazili naše zaupanje. Njihova naloga sedaj je, da bodo posredovali mnenje baze naprej in da nas bodo informirali o vsem, o čemer bodo sklepali in odločali, kajti volitve niso, kot bi morda lahko mislili, višek političnega delovanja, ampak so le tisti instrument, ki takemu delu postavlja zdrave in široke temelje.

Letošnje leto že kaže, da bo družbenopolitično izredno ži-

vahno in zanimivo. Komaj so se poleg predvolilne dejavnosti, že smo prešli v predkongresno obdobje, ki zahteva od delovnih ljudi stalno angažiranost in sodelovanje pri oblikovanju kongresnih resolucij. Prihaja namreč čas, ko bomo že lahko ocenjevali naše gospodarjenje v posebnih pogojih, se pravi v luči svetovne gospodarske krize in v luči zaostrenih gospodarskih razmer v domovini. Ocenjevali bomo, kako smo uspevali pri povečevanju produktivnosti in izvoza, kako nam je uspelo zmanjšati uvoz in zunanjetrgovinski primanjkljaj ter kako nam je uspelo spodbuditi vse razpoložljive sile, da bi preprečili še večjo gospodarsko in politično škodo.

Ocenili bomo tudi, kako smo prestali prvo medkongresno obdobje brez dveh velikih tvorcev našega socialističnega samo-

upravnega sistema, tovaršev Tita in Kardelja. Gotovo bolje, kot so se ga nadejali sovražniki zunaj in znotraj naše domovine! Vendar pa ne smemo zapirati oči pred problemi, ki še vedno tlijo pod površino in bi jih sovražniki v trenutku naše nepripravljenosti lahko razpihali v požar. Prav zato je važno, da vse probleme obravnavamo odkrito in odprto, saj je naš sistem, ki je zgrajen na enakopravnosti delovnih ljudi in narodov in narodnosti Jugoslavije, dovolj močan, da prenese vsak odkrit dialog. Izkušnje s Kosova nas učijo, kam lahko pripelje podcenjevanje in prikrivanje nezadovoljstva, ki ga sovražniki naše ureditve kaj hitro izrabijo.

Vsekakor težka gospodarska in politična situacija doma in v svetu zahteva stalna prilagajanja in ukrepanja, moramo pa biti previdni, da ne bi nekateri

administrativni ukrepi, ki jih sedaj sprejemamo, kratili samoupravnih pravic naših delovnih ljudi in občanov in utirali pot nazaj k centralizmu in etatizmu.

9. kongres ZKS je v resoluciji strnil vsebino dosedanjega dela ZKS in dal smernice slovenskim komunistom, da se bodo še bolj kot doslej vključevali v reševanje gospodarske in politične problematike v Sloveniji in Jugoslaviji. Prevladati morajo napredne ideje, ki bodo krepile jugoslovansko federacijo na ustavni osnovi in prispevale k temu, da bodo delavci povsem obvladali rezultate svojega sedanjega in minulega dela.

N. S.

NAGRADNA FOTOGRAFIJA

Tudi ob fotografiji, objavljeni v prejšnji številki D. gozdarja, se ni nihče oglasil. Objavljamo novo fotografijo. Rešitve s točnimi podatki o cesti, gospodarski enoti in oddelku pošljite do 10. maja v zaprti kuverti na naslov GG Novo m. — Dolenjski gozdar. Nagrada za izžrebanega je knjuga „Božidar Jakac in Dolenjska“.

V čem so vzroki za vilanje (razsohlost debel)? V ČSSR so ugotovili v bukovi gošči, stari 13 — 15 let, da je primerov razsohlosti (dihotomije) pri močnejšem zasenčenju manj, oziroma da je na nezasenčenih mestih dvakrat več razsohlosti. (Podobne ugotovitve so pri proučevanju naših pragozdov.)

Da bi povečali prirastek v francoskih gozdovih, so vnašali hitro rastoče iglavce: orjaško jelko (*Abies grandis*) duglazijo (*Pseudotsuga menziesii*) ter primorski bor (*Pinus maritima*). Samo v letih od 1971 do 1978 so duglazijo posadili na 100.000 hektarjih zemljišč.

9. kongres ZKS je uspešno zaključil svoje delo. Poročila, razprava delegatov in sklepi nas zavezujejo, da še hitreje razvijamo in krepiamo naš samoupravni socialistični sistem. Pot, ki nas pelje k temu cilju, je znana, toda zelo strma, pa jo zato utiramo počasi, vendar vztrajno. Člani ZK pri gozdnem gospodarstvu smo se trudili, to obvezo sprejemamo tudi za naše nadalnje delo, za odkrit spopad s slabostmi, ki nas spremljajo. Nismo stali le kot opazovalci, ampak se delovno vključevali v dogajanja in sprejemali naše odgovornost za delo, ki smo ga opravljali. Če bi ocenjevali naše delo po prebitem času na sestankih OO ZK, bi sicer bili slabše ocenjeni. Komuniste pa je prav ocenjevati po njihovem delu v proizvodnji, pri pripravi dela, pri organizaciji, v delu samoupravnih organov, delegatih in delegacijah v družbenopolitičnih organizacijah, pa naj bo to v združenem delu ali v krajevni skupnosti. Menim, da smo prav tu napredovali, saj skoraj ni člana ZK, katerega trud ni vtkan v tozdi

krajevno skupnost. Člani ZK smo se vedno zavzemali za dobre medsebojne odnose; da bi bili ti res taki, smo poskrbeli za čimboljše informiranje.

Dobri odnosi morajo vladati med nami in drugimi delovnimi organizacijami, s katerimi poslovno sodelujemo. Zato smo se že dohodkovno povezali zlasti z Novolesom iz Straže. Z razumevanjem smo sprejeli dodatne planske obveznosti in sprejeli zahtevo naše družbene skupnosti o povečani sečnji lesa za potrebe lesno-predelovalne industrije in za njihov izvoz. Zavzemamo se za racionalno poslovanje, še zlasti v teh, za naše gospodarstvo težkih razmerah. K dobremu poslovnemu uspehu v lanskem letu je pripomogla tudi storilnost, ki je plod pravičnega načrtovanja, dobre priprave dela, strokovne usposobljenosti delavcev in tudi zavesti in zavzetosti delavcev gozdnega gospodarstva. Posebno se zavzemamo za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer zaposlenih delavcev, predvsem tistih na težkih delih pri pridobivanju lesa in gojenju gozdov

ter gradnji gozdnih cest. Z vso resnostjo se zavzemamo za izobraževanje delavcev za delo.

Člani Zveze komunistov se bomo tudi v bodoče trudili, da bodo delegatski odnosi v temeljnih organizacijah, na ravni delovne organizacije, med temeljnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi, občinskimi skupščinami in sili (družbenimi

in gospodarskimi) čimbolj vsestranski in poglobljeni. Poskrbeli bomo za čvrsto povezovanje med delegati in samoupravnimi organi in v temu pritegnili tudi strokovnjake.

9. kongres nam je torej dal novo spodbudo za delo, mi pa jo bomo po svojih močeh in sposobnostih skušali uresničiti.

FRANC MARKOVIČ

PLAN PROIZVODNJE SMO IZPOLNILI 32 - Odstotno

Do konca marca smo posekali 44.933 m³ lesa (za leto 1982 planirano 138.465 m³), odkupili pa 19.680 m³ lesa (planirano 65.239 m³). Primerjavo s planom 1982 in s proizvodnjo leta 1981 po vrstah lesa prikazujemo v naslednji tabeli.

	iglavci m ³	tehnika listavcev m ³	prostorninski les m ³	skupaj m ³
Družbeni gozdovi				
- doseženo do konca marca 1982	14.816	24.275	5.842	44.933
- doseženo do konca marca 1981	12.794	21.331	3.206	37.331
- planirano 1982	50.642	65.414	22.409	138.465
- dosež.:plan v odstotkih	29	37	26	32
Zasebni gozdovi				
- doseženo do konca marca 1982	3.600	14.672	1.408	19.680
- doseženo do konca marca 1981	1.411	6.903	468	8.782
- planirano 1982	10.980	45.369	8.890	65.239
- dosež.:plan v odstotkih	33	32	16	30

Posamezni TOZD in TOK pa so plan proizvodnje do konca marca izpolnili takole:

TOZD Novo mesto	35 odst.	TOZD Črmošnjice	30 odst.	TOK Novo mesto	24 odst.
TOZD Straža	37 odst.	TOZD Črnomelj	32 odst.	TOK Črnomelj	44 odst.
TOZD Podturn	29 odst.	TOK Trebnje družb.	37 odst.	TOK Trebnje	21 odst.

Marina Smolič

Letni načrt investicij in združena sredstva

Pregled financiranja osnovnih sredstev 1982

v 000 din

	Načrtovana vrednost tehnične in druge opreme	Viri finančnih sredstev					6 - 2 razlika med razpoložljivimi in potrebnimi sredstvi	
		del čistega dohodka za poslovni sklad	minimalna amortizacija	vračila bančnih kreditov	3+4-5 skupaj viri			
TOZD Novo mesto	9.576	10.038	1.569	-	756	10.851	+	1.275
Straža	6.080	17.540	950	-	105	18.385	+	12.305
Podturn	671	17.867	811	-	812	17.866	+	17.195
Črmošnjice	1.172	5.765	773	-	800	5.738	+	4.566
TOZD Črnomelj	3.087	5.055	565	-	971	4.649	+	1.562
TOK Novo mesto	2.708	1.090	205	-	-	1.295	-	1.413
TOK Črnomelj	1.238	1.296	129	-	256	1.169	-	69
TOK Trebnje	370	2.547	364	-	300	2.611	+	2.241
TOZD Gradnje	34.156	-	4.505	-	-	4.505	-	29.651
TOZD Vrtnarstvo	2.051	466	319	-	-	785	-	1.266
DSSS	5.088	-	955	-	-	955	-	4.133
SKUPAJ GG	66.197	61.664	11.145	-	4.000	68.809	+	2.612

Predlog načrta investicij za 1982, ki smo ga sprejeli skupaj z zaključnim računom, zajema vrednost nabave po posameznih vrstah osnovnih sredstev na eni in vire finančnih sredstev na drugi strani. O prvem delu načrta investicij smo razpravljali obširno, medtem ko smo se finančnih sredstev komaj dotaknili, pa še to samo na ravni delovne organizacije. Zato ne bo odveč, če v tem sestavku razložimo način financiranja investicij na osnovi takojmenovanih združenih sredstev, o načrtu nabave osnovnih sredstev pa naj omenimo samo nekaj važnejših podatkov.

Letošnji načrt nabave osnovnih sredstev ne zajema več gozdnih cest, ampak samo tehnično opremo, terenska in osebna vozila, pisarniško opremo ter objekte visoke gradnje. Skupna načrtovana vrednost tehnične in druge opreme znaša kar 66 milijonov dinarjev. Največji je delež tehnične opreme in sicer 71 odstotkov, 29 odstotkov pa odpade na druge investicije. Iz preglednice v 2. koloni je še razvidno, da bomo največ vložili v tozdi Transport in gradnje, katerega delež znaša 52 odstotkov, 48 odstotkov pa odpade na ostalih deset temeljnih organizacij.

Od kod denar za nabavo osnovnih sredstev

Čeprav smo imeli ponavadi pri načrtovanju investicij največ težav zaradi denarja, ki ga je bilo vedno premalo, lahko za letošnji načrt investicij rečemo,

da z usklajevanjem potreb za vlaganja v osnovna sredstva in razpoložljivih finančnih sredstev ni bilo velikih težav. Iz pregleda virov finančnih sredstev (del čistega dohodka, ki smo ga ob zadnjem zaključnem računu namenili za poslovni sklad in amortizacijo po predpisanih minimalnih stopnjah), ki so prikazana tudi v priloženi preglednici, je razvidno, da lahko načrtovane investicije financiramo v celoti z lastnimi sredstvi.

Kaj so združena sredstva?

Pregled virov finančnih sredstev po posameznih tozdi in tokih pa nam nazadnje le pove, da financiranje investicij znotraj gozdnega gospodarstva ni tako preprosto, čeprav pravimo, da vsa sredstva združujemo. Pod pojmom „združena sredstva“ pač razumemo, da ni pomembno, koliko finančnih sredstev ima na razpolago posamezna temeljna organizacija, ampak koliko jih ima podjetje kot celota. Do lanskega leta, ko še nismo imeli združenega avtoparka, smo se posluževali drugačnega načina financiranja, kot ga letos zahteva na primer tozdi Transport in gradnje. Vsa leta nazaj smo imeli srečo, da so vse temeljne organizacije lahko financirale svoje investicije z lastnimi finančnimi sredstvi ali pa z bančnimi krediti. Če katera temeljna organizacija v času, ko je morala plačati račun, ni imela dovolj denarja na žiro računu, ga je takoj dobila od druge temeljne organizacije

v obliki kratkoročnega kredita. Letos pa bomo za tozdi Transport in gradnje nabavili za 34 milijonov dinarjev raznih strojev, ki jih tozdi ne bo mogel plačevati s pomočjo kratkoročnih kreditov. Kako je z združevanjem možno za tozdi Transport in gradnje priskrbiti ustrezno količino denarja za osnovna sredstva?

Najprej moramo določiti ključ, po katerem bomo prenesli denar z žiro računov vseh temeljnih organizacij na žiro račun tozdi Transport in gradnje. Če bi tozdi Transport in gradnje v prihodnosti lahko vračal denar iz doseženega poslovnega izida, bi morali v njegovi bilanci izkazovati obveznosti za dolgoročno združena sredstva, pri ostalih tozdi in tokih pa bi v bilanci izkazovali terjatve iz dolgoročno združenih sredstev. V primeru, da od tozdi Transport in gradnje ne pričakujemo vračila, potem bi morali v njegovi bilanci povečati poslovni sklad, ostalim tozdom in tokom ga pa zmanjšati.

Združujemo delo in sredstva

Za zaključek je potrebno poudariti, da bomo morali ob zaključnem računu razpravljati ne samo o delitvi dohodka, ampak tudi o sredstvih, ki so izkazana v bilanci stanja. V njej izkazujemo na eni strani vrednost celotnega premoženja, na drugi strani pa vire sredstev. Poslovna sredstva zajemajo obratna sredstva, osnovna sredstva in finančne naložbe. Viri sredstev pa nam povedo, ali so

poslovna sredstva financirana iz lastnih ali iz tujih sredstev. Finančne naložbe najemajo kredite (terjatve in obveznosti) in združena sredstva (terjatve in obveznosti).

Skratka, poslovno poročilo, ki ga pripravljamo ob zaključnih računih, bomo morali dopolniti s pregledom gibanja sredstev in virov sredstev za posamezni tozdi, tok in DSSS. Le po temeljiti razpravi o doseženem dohodku in o sredstvih bomo dobili popolnejšo sliko o uspešnosti poslovanja. Razprava bo tudi pokazala, kaj so združena sredstva in kdaj in kako naj o njih odločamo.

JANEZ RUSTJA

SLOVENSKI IZVOZ NAPREDOVAL

Slovenska izvozno-uvozna bilanca je bila lani prvič doslej najbolj ugodna med vsemi republikami v Jugoslaviji. Naša republika je z izvozom pokrila kar 85 odstotkov svojega celotnega blagovnega uvoza. Najbolj uspešna za nami je bila v tem Srbija, ki je pokrila 83 odstotkov uvoza z izvozom, BiH pa ga je pokrila tri četrtine. Najmanj ugodno izvozno-uvožno bilanco je imela Črna gora, ki je z izvozom pokrila komaj 41 odstotkov svojega uvoza.

V zadnjih letih dosega slovenski izvoz ugodno rast, saj se je lani povečal za 23, predlani pa za 34 odstotkov.

Posojila za gradnjo stanovanj

RAZDELJENIH 10,4 MILIJONOV DINARJEV

Z a p i s n i k

7. seje odbora za stanovanjske zadeve, ki je bila 5. februarja 1982 v sejni sobi Gozdnega gospodarstva Novo mesto. Navzoči: Krampelj, Pečaver, Avguštin, Puhan, Puljak, Novak, Kirar. Seje so se udeležili tudi Geršič, Ličan in Markovič.

Dnevni red:

1) Priprava prednostne liste za odobritev posojila delavcem za gradnjo stanovanj

2) Razno

K 1.

O delu komisije za pregled stanovanjskih razmer, v katerih delavci živijo, je poročal Peter Geršič. Povedal je, da so obiskali vseh 97 prosilcev posojila in ugotovitve vpisali v zapisnik. Pri pregledu je sodeloval tudi član tega odbora in predsednik sindikalne organizacije. Odbor je na podlagi poročila komisije v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in na osnovi sklepa prejšnje seje sestavil naslednjo listo upravičencev do posojila:

Ime in priimek	namen gradnje	Višina posojila leta 1982	leta 1979	1. 1980	1. 1981
TOZD NOVO MESTO:					
1. Ivan Kotar	novogradnja	235.000	—	—	—
2. Jože Banič	novogradnja	150.000	—	50.000	100.000
3. Janez Udovč	novogradnja	150.000	—	70.000	100.000
4. Srečo Zupančič	novogradnja	175.000	—	—	—
5. Vida Kulovic	novogradnja	185.000	—	—	134.000
6. Anton Šimc	adaptacija	245.000	—	—	—
7. Janez Ucmán	adaptacija	160.000	—	—	—
TOZD STRAŽA					
8. Branko Bobnar	novogradnja	145.000	—	—	—
9. Stane Šenica	novogradnja	200.000	—	—	140.000
10. Milan Bradač	novogradnja	155.000	—	—	101.000
11. Alojz Zaletelj	novogradnja	155.000	—	—	91.000
12. Dušan Iskra	novogradnja	160.000	—	—	117.000
13. Stane Skube	novogradnja	200.000	—	70.000	120.000
14. Franc Štravs	novogradnja	135.000	—	—	106.000
15. Domine Avguštin	adaptacija	200.000	—	—	—
16. Jože Novinc	adaptacija	150.000	—	—	—
TOZD PODTURN					
17. Jože Vrtar	novogradnja	165.000	—	—	100.000
18. Jože Gradišar	novogradnja	175.000	—	—	—
19. Magda Volf	novogradnja	150.000	—	—	—
20. Silvo Krese	novogradnja	160.000	—	50.000	79.000
21. Ivan Fink, Poljane	adaptacija	150.000	—	—	—
22. Viktor Avguštin	adaptacija	150.000	—	80.000	—
23. Alojz Petan	adaptacija	100.000	—	—	—
TOZD ČRMOŠNICE					
24. Anton Matkovič	novogradnja	175.000	—	—	—
25. Leopold Fras	novogradnja	200.000	60.000	70.000	123.000
26. Jože Medic	novogradnja	175.000	—	—	117.000
27. Marjan Matkovič	adaptacija	70.000	—	—	50.000
28. Rade Djordjevič	adaptacija	150.000	—	—	—
29. Ivan Horvat	adaptacija	150.000	—	—	—
30. Darko Kraševce	adaptacija	125.000	—	—	—
31. Jože Jakofčič	adaptacija	150.000	—	30.000	40.000
TOZD ČRNOMELJ					
32. Darko Kralj	novogradnja	175.000	—	—	—
33. Franc Vraničar	novogradnja	100.000	—	50.000	75.000
34. Jože Lozar	novogradnja	100.000	—	—	—
35. Anton Agnič	novogradnja	150.000	50.000	60.000	80.000
36. Branko Puljak	novogradnja	160.000	50.000	60.000	60.000
37. Simo Vrlinč	adaptacija	185.000	—	—	120.000
38. Jože Vraničar	adaptacija	100.000	—	—	—
39. Peter Henigman	adaptacija	200.000	—	—	—
40. Anton Fabjan	adaptacija	80.000	—	—	—
TOK NOVO MESTO					
41. Jože Hočevár	adaptacija	150.000	—	—	100.000
42. Alojz Pečjak	adaptacija	100.000	—	—	95.000
TOK ČRNOMELJ					
43. Branko Pezdirc	novogradnja	150.000	—	—	100.000
44. Jože Brozovič	novogradnja	195.000	—	—	—
45. Boško Mihelič	novogradnja	130.000	—	—	—
TOK TREBNJE					
46. Vito Dražumerič	novogradnja	185.000	—	—	115.000
47. Franc Hočevár	novogradnja	205.000	—	—	—
48. Ivanka Škrjanc	novogradnja	75.000	—	—	—
TOZD TRANSPORT IN GRADNJE					
49. Josip Gavranovič	novogradnja	235.000	—	—	—
49. Boris Pucelj	novogradnja	135.000	—	60.000	108.000
50. Vladka Špiletič	novogradnja	255.000	—	90.000	169.000
51. Anton Murn	novogradnja	200.000	—	—	—
52. Vinko Cerar	novogradnja	165.000	—	—	—

TOZD VRTNARSTVO IN HORTIKULTURA

53. Danica Slivnik	novogradnja	165.000	—	—	—
54. Jože Barbo	novogradnja	150.000	—	—	—
55. Alojz Serini	novogradnja	215.000	—	—	178.000

Alojzu Serini se dodeli posojilo, ko predloži račune o plačilu materiala iz sredstev posojila, ki ga je prejel v letu 1981. Sicer se mu posojilo ne odobri.

DSSS

56. Amalija Žagar	novogradnja	150.000	—	80.000	100.000
57. Neva Thorževskij	novogradnja	125.000	—	—	57.000
58. Martin Bele	novogradnja	215.000	—	78.000	100.000
59. Alenka Strniša	novogradnja	160.000	—	—	—
60. Janez Blažič	novogradnja	205.000	—	50.000	—
61. Milan Dragišič	novogradnja	165.000	120.000	76.000	96.000
62. Minka Krhin	novogradnja	100.000	—	93.000	100.000
63. Tone Šepce	novogradnja	185.000	—	—	—

Odbor je na prioriteto listo uvrstil tudi prosilce posojila Marjana Matkoviča, Jožeta Vraničarja, Toneta Fabjana in Ivana Finka, ki gradijo podstrešna stanovanja za svoje sinove, ti pa so v delovnem razmerju pri gozdnem gospodarstvu Novo mesto.

Zaradi že zagotovljenega standardnega stanovanja, ki ga imajo prosilci stanovanjskega posojila, odbor na prioriteto listo ni uvrstil naslednjih delavcev.

TOZD NOVO MESTO

1. Stane Strniša
2. Peter Šuštaršič
3. Miha Žagar
4. Slavka Hlebec
5. Marija Zorc

TOZD STRAŽA

6. Tine Murn
7. Anton Turk

TOZD PODTURN

8. Franc Murn
9. Alojz Bobnar
10. Martin Furlan
11. Alojz Gorše
12. Alojz Retelj

TOZD ČRNOMELJ

13. Stanka Kure
14. Jože Štricelj
15. Jože Kralj
16. Olga Bahor

TOK NOVO MESTO

17. Jože Darovec
18. Adi Štor

TOK TREBNJE

19. Nikola Goleš

DSSS

20. Ivan Turk
21. Ivan Klobčar
22. Tine Petretič

Odbor na prioriteto listo ni uvrstil naslednjih prosilcev posojila, ki bi radi gradili oziroma obnavljali stanovanja izven območja, iz katerega lahko dnevno prihajajo na delovno mesto:

1. Nedeljko Jerenič
2. Savo Jerenič
3. Ivan Davidovič
4. Mijo Kokalovič
6. Željko Abramovič
7. Jakov Poplašen
8. Stipo Davidovič
9. Pero Aščič
10. Ivo Poplašen
11. Ivo Šabič

TOK Novo mesto
TOK Novo mesto
TOZD Črmošnice
TOZD Črmošnice
TOZD Črnomelj
TOZD Črnomelj
TOZD Črnomelj
TOZD Črnomelj
TOZD Črnomelj
TOZD Črnomelj

Odbor predlaga delavskim svetom tozdv in DSSS, da prioriteto listo sprejmejo in navedenim delavcem posojilo odobrijo. Vsem ostalim pa iz obrazloženih razlogov prošnje zavrnejo in to z možnostjo pritožbe na centralni delavski svet, ki bo o stvari dokončno odločal. Če bo kateri izmed delavcev, ki ima zagotovljeno poprečno standardno stanovanje, temu ugovarjal, si bo stanovanje ogledal izvedenec stanovanjske skupnosti iz Novega mesta.

Odbor je na podlagi izračuna ovrednotil točko na 350 din. Ostanek 1,150.000 dinarjev je razdelil novograditeljem, vsakemu po 250 dinarjev. Razdeljena je razpisana vsota posojila 10,400.000 dinarjev.

K⁴2.

Odbor je obravnaval poročilo stanovanjske skupnosti Črnomelj o gradnji stanovanjskega bloka v Semiču, kjer smo skupaj z Iskro Semič tudi mi kupili eno stanovanje. Odbor je ugotovil, da naša udeležba pri nakupu še ni vplačana, zato sklene, da se iz stanovanjskega sklada izplača obveznost v znesku 430.000 din.

Člani odbora predlagajo, da se v sporazumu o združevanju in porabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo spremene merila, ki zadevajo delovno dobo. Menijo, da je ta preveč ovrednotena, zato naj bi to letos popravili.

Presegli smo načrt blagovne proizvodnje

Tok Novo mesto: vse več lesa v zasebnih gozdovih posekajo in spravijo delavci toka

Poslovno leto 1981 smo zaključili dokaj uspešno. Povečan načrt blagovne proizvodnje, 29.490 m³ lesa, smo celo za malenkost presegli (29.625 m³). Od tega so delavci toka posekali in spravili 10.120 m³ lesa, kar je dobra tretjina. Vse več lastnikov se namreč za posek in spravilo lesa dogovori s tokom.

NISMO NAPRAVILNI VSEH GOZDNOGOJITVENIH DEL

Manj pa smo lahko zadovoljni z uresničitvijo po načrtu predvidenih gozdnogojitvenih del. Le-ta smo izvršili 81-odstotno (glede na predvidene površine). Kljub temu pa smo za biološka vlaganja porabili več denarja, kot smo ga zbrali. Poglavitni vzrok je gotovo še vedno pomanjkanje lastne delovne sile, lastniki pa se premalo vključujejo v ta dela.

VEDNO VEČ CEST

Uspešni smo bili tudi pri popravilu gozdnih cest (8,5 km), izgradnji gozdnih vlak, denar pa smo prispevali tudi za vzdrževanje poti v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in z občani. Za poti smo porabili 2.436.635 dinarjev, ki smo jih zbrali posebej za te namene.

DOPLAČILO ZA ODDANI LES

Po obračunu izplačila lastnikom za prevzeti les se je svet

lastnikov gozdov tudi lani odločil za doplačilo sedem odstotkov na vrednost gozdnih sortimentov. Tako so lastniki dobili za oddani les 69 odstotkov od prodajne cene za posamezne gozdne sortimente, kar je v skladu z našimi samoupravnimi predpisi.

V našem toku je bilo na dan 31. decembra 1981 zaposlenih 47 delavcev, od tega 23 v neposredni proizvodnji, 21 strokovno-tehničnih delavcev, 3 administraciji, 210 članov toka je bilo kmetov, lastnikov gozdov.

Poprečno število zaposlenih je od 39 v letu 1981 naraslo na 48 ali za 23 odstotkov, kar gre izključno na račun delavcev v neposredni proizvodnji (sekači). O zaključnem računu in uspešnosti gospodarjenja v preteklem letu smo razpravljali na svetu lastnikov gozdov, delnih zborih delavcev po enotah in na zborih kmetov, lastnikov gozdov, od 8. do 12. marca. Na dnevnem redu je bil povsod tudi načrt za leto 1982.

Delo samoupravnih organov je bilo leta 1981 uspešno. Skupščina toka je zasedala trikrat, svet lastnikov gozdov se je sešel na sejah desetkrat, samoupravna delavska kontrola pa dvakrat. Priredili smo tudi izlet za člane skupščine toka.

NAČRT ZA 1982

Spomnimo se še nekaterih postavk iz načrta toka za leto 1982:

— plan blagovne proizvodnje 33.520 m³ (za 4030 m³ večji kot lanski),

— povečanje delavcev v neposredni proizvodnji (GGE Šentjernej in GGE Krka) za 7,

— nabava službenega vozila za GGE Novo mesto—jug, 3 kombije Zastava za prevoz delavcev na delo, 2 traktorja IMT in po potrebi češki zgibni traktor LKT,

— gradnja ceste na pobočju nad Podturnom,

— načrt za cesto Škofova košenica—Pendirjevka, ki jo bomo gradili leta 1983.

MOŽNOSTI ZA BOLJŠE GOSPODARJENJE

Z namenom, da bi letos gospodarili bolje, bomo:

— pritegnili čim več kmetov, lastnikov gozdov, v članstvo toka,

— pozimi poskrbeli za izobraževanje kmetov, lastnikov gozdov (o uporabi motorne žage in traktorjev) in jih v čim večjem številu vključili v opravljanju gozdnogojitvenih del v njihovih gozdovih,

— uskladili skupne cilje in načrte toka s KZ Krka in KZ Stična za enotno nastopanje na našem področju, predvsem za socialno varnost združenega kmeta, ter podpisali samoupravni sporazum o tem sodelovanju

IZBOLJŠATI SODELOVANJE S KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI

V bodoče se bo tok še trdneje povezal s krajevnimi skupnostmi in DPO. To povečuje ogo-

vornost delavcev toka in zahteva še več prizadevnosti od vsakega. Da bi bili tem zahtevam kos, bomo morali poskrbeti tudi za izobraževanje strokovnega osebja.

Spomnimo se tudi, da bomo zastavljene cilje dosegli s primerno delovno disciplino, z varčevanjem in čuvanjem družbenega imetja, ki nam je zaupano. O vseh teh zadevah bomo še razpravljali aprila na skupščini toka.

RADOVAN LAPANJE,
dipl. inž.

Briketi iz biomase

Švedski strokovnjaki so dognali nov način za izkoriščanje biomase v energetske namene. Praktično vsako odpadno snov — les, slamo, oglje, organske snovi iz vode in druge gorljive snovi se da na ta novi način uporabiti. Po posebnem postopku iz snovi odstranijo vlago, da je ostane le 20 odstotkov, potem pa jo stisnejo v briket, ki imajo kalorično vrednost med 3800 in 4300 Mcal na tono. Tako kalorično vrednost imajo briketi zaradi nizkega odstotka vlage in ker so tako močno stisnjeni. Ker je masa tako zelo stisnjena, zavzema glede na kalorično vrednost celo manjšo prostornino kot nafta.

Dieselski pogon na rastlinska olja

V nekaterih državah se že močno prizadevajo, da bi bližajoče se pomanjkanje naftnih goriv nadomestili z organskimi snovmi. Za dieselski pogon so zlasti primerna rastlinska olja, ki so že prestala prvo preizkušnjo. Tako v Južni Afriki sončnično olje nadomešča za 50 do 60 odstotkov potreb po Tako v Južni Afriki sončnično olje nadomešča za 50 do 60 odstotkov potreb po je za dieselski pogon primernih enajst vrst rastlinskih olj, pridobivanje teh olj pa daje 3,8 do 4,7 krat več energije, kot pa jo za to porabijo. Za popoln prodor organskih goriv za dieselski pogon bo treba rešiti še nekaj tehničnih problemov, saj se rado zgodi, da zaradi drugačne viskoznosti goriva nastanejo zastoji v delovanju motorja.

Nasad smreke in omorike ob cesti tik pod Trdinovim vrhom. (Foto: M. Bajt)

Novice iz tozda Gozdarstvo Podturn

Letos je na vrsti revizija ureditvenega načrta za gozdno-gospodarsko enoto Poljane. Prav zaradi tega je bil od skupnih služb (taksacije) 25. marca 1982 k nam premeščen kot inženir projektant Peter Dular. Inženir Dular je že bil član našega tozda, saj je tu opravil del svojega pripravništva. Pri taksaciji bo nadalje sodeloval kot tehnik taksator Jože Fink, takoj ko bo aprila opravil strokovni izpit. Pri terenskih delih bo pomagal še tov. Plut iz tozda Gozdarstvo Črmošnjice, ki se bo obenem uvažal tudi v delo projektanta. Dogovorjeno je, da

bodo pri izmeri drevja pomagali naši učenci iz gozdarskega šolskega centra v Postojni in vsi tisti, ki bodo letos pričeli z usmerjenim izobraževanjem v naši stroki. Seveda čaka obilo dela tudi goznotehnično osebje.

Vse kaže, da bomo letošnji presežek sadik smreke za pogozdovanje v drevesnici Rožek II lahko oddali. Občinskemu skladu za pogozdovanje občine Ozalj smo že oddali 60.000 sadik, po dogovoru pa jih bodo 50.000 vzeli še Postojnčani. Sadike 3/3 so zelo velike in jih

ni bilo mogoče izkopavati strojno. Na pomoč so priskočili sekači in sadike izkopali ročno.

V aprilu se je upokojil naš dolgoletni sodelavec, gozdni delavec, sekač Milan Karakaš, rojen leta 1928. Invalidska komisija mu je na zadnjem pregledu vpisala v zdravstveno knjižico, da je invalid I. kategorije in upokojen. Milan je bil pri nas zaposlen od leta 1961, to je skoraj 21 let. Vsa leta je zelo marljivo delal in skromno živel na Podstenicah. Večkrat je bil med tistimi, ki so v posameznih letih posekali največ lesa. V imenu vseh se mu najpriskrneje

zahvaljujem za prispevek pri izpolnjevanju načrtov in za dobre, tovariške odnose. Da bi še dolgo užival sadove svojega dela!

Potem ko so dokončali cesto odd. 4 — odd. 121 (Primož-Komolec) v dolžini 2.192 m, so delavci tozda Gradnje na našo željo in na račun rednih stroškov vzdrževanja popravili še staro komolsko cesto. Razminirali in strojno poravnali so zlasti številne grebene. Tako bo po obeh cestah možen krožni promet.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. inž.

Nezgode s poškodbami in boleznine v letu 1981

Na eno poškodbo osemanjst izgubljenih delovnih dni

Primerjava z letom 1980 kaže, da se je število nezgod s poškodbami v zvezi z delom povečalo od 75 do 79 in v odstotku na zaposlene od 9,96 odst. na 10,22 odst., medtem ko se je resnost poškodb znižala od 22,2 na 18 dni. Od tega že četrto leto zapored beležimo po štiri nezgode s poškodbami na poti na delo ali na poti z dela. Ker se je povprečno število redno zaposlenih delavcev v letu 1981 povečalo za 18 fizičnih delavcev, pri katerih je pogostost poškodb večja kot pri administrativnem osebju, lahko trdimo, da smo po pogostoti poškodb ostali vsaj na enaki ravni kot leta 1980.

Dve hudi telesni poškodbi

V letu 1980 se je pripetila huda nezgoda, ki je povzročila smrt delavca, v letu 1981 pa sta se pripetili dve nezgodi s težjima poškodbama dveh delavcev,

od katerih se je ena končala dokaj srečno, brez hujših posledic, druga pa je povzročila težko invalidnost mladega delavca.

Med temeljnimi organizacijami združenega dela so imeli nadpovprečno pogostost poškodb v zvezi z delom tozda Gozdarstvo Novo mesto (11,01 odst., kar je blizu povprečja), tozda Gozdarstvo Straža (14,71 odst., kar je enako kot leta 1980), tozda Gozdarstvo Podturn (13,33 odst.), Gozdarstvo Črmošnjice (16,88 odst., kar je znatno poslabšanje v primerjavi z letom 1980, ko so imeli 10,34 odst.) in tok Gozdarstvo Novo mesto (10,71 odst., v letu 1980 pa 6,25 odst.).

Obvezni periodični pregledi bodo pokazali, kako je s poklicnimi obolenji

Novih primerov poklicnih obolenj v letu 1981 nismo ugotovili. Kako je z njimi, bodo pokazali periodični specialni zdravstveni pregledi, ki tečejo.

Vzroki nezgod se ponavljajo

Vzroki nezgod v zvezi z delom so enaki, kakor v preteklih nekaj letih, prav tako je potrebno resnejše prizadevanje vseh na področju dejanskega in doslednega uveljavljanja že splošno znanih preventivnih varnostnih ukrepov pri vsakdanjem delu; zato jih tokrat posebej ne navajam.

Nezgode izven dela

Nezgod s poškodbami izven dela je še kar naprej veliko. Bilo jih je 121 ali 16,49 odst. glede

na zaposlene (v letu 1980 oz. 16,62 odst.), njihova resnost je znašala 17 dni, po številu pa za 53 odst. več kot nezgod v zvezi z delom (121:70).

Več obolenj

Obolenj izven dela je bilo po številu za blizu 100 več kot v letu 1980, medtem ko se je njihova resnost znižala od 15,3 dni v letu 1980 na 13,7 dni v letu 1981.

Leta 1981: invalidsko upokojeni štirje, starostno pa nihče!

V letu 1981 so bili invalidsko upokojeni kot invalidi I. kategorije štirje delavci, starostno pa nobeden. Trenutno dela pri naši DO 63 invalidov III. kategorije in 2 invalida II. kategorije ali skupaj 65 invalidnih oseb, kar predstavlja 8,9 odst. glede na število zaposlenih. Njihov

delež je izredno visok in iz leta v leto narašča. V letu 1979 jih je bilo 40, z deležem 5,8 odst., v letu 1980 pa 50 ali 7 odst. glede na zaposlene. Od leta 1977 do 1981 je bilo pri naši DO invalidsko upokojenih 27 delavcev, starostno pa 13. Pri starostnih upokojencih skorajda ni primera, da bi njihova dejanska delovna doba znašala 40 let, ker gre za bivše borce NOV, ki so jim leta v NOV všteta v pokojninsko dobo.

Vsi smo dolžni skrbeti za varnost

Na splošno lahko trdimo, da stanje na področju nezgod, obolenj in invalidnosti ni rožnato in zato terja povečane napore nas vseh, da bi predvsem z dognanimi preventivnimi ukrepanji stalno izboljševali zdravje zaposlenih in preprečevali nezgode s poškodbami.

BOGO ŠPILETIČ,
var. inž.

Kdo je pritisnil na zavoro?

Opazamo, da se zadnje čase nekoliko zatika pri prodaji nekaterih lesnih sortimentov, zlasti lesa za iverne plošče. Bolj kot prodaja razpoložljivih količin tega lesa je kočljiva časovna razporeditev, ki nam sedaj spomladi nič kaj ne ustreza. Razen rokov dobave nam kupci postavljajo tudi nekatere druge zahteve, kakršnih do sedaj nismo preveč resno jemali. Gre namreč za razrezovanje lesa na krajše kose in skladanje v skladovnice v vagone. To kupcem olajša delo pri razkladanju vagonov, nam pri odpremi pa povzroča precej dodatnih težav.

In kje so vzroki za te ukrepe oziroma zatikanja pri prodaji? Pravijo, da jih je več: večja ponudba, ugodne zime in velike količine lesa iz opustošenih gozdov v Brkinah.

Kaže, da je vse to le začasna značaja in da ne bo hujših posledic. Dobra stran te zaostritve pa je v tem, da bomo morali les v gozdu bolje obdelati in ga primerno pripraviti za odpremo kupcem, kar smo dosedaj nekoliko zanemarjali.

FRANC POVŠE

ZA PLAČILNO BILANCO

Zakon o plačilni bilanci Slovenije za letos nalaga, da mora ustvariti za 381 milijonov dolarjev deviz več, kot pa jih bo porabila za uvoz in druge potrebe. Slovenija mora z izvozom letos iztržiti 3,8 milijarde dolarjev, kar je dobre pol milijarde dolarjev več, kot pa jih je lani.

Prihodnja seja delavskega sveta — prva v novem mandatnem obdobju — bo 7. maja

Dnevni red:

1. Poročilo o izidu volitev v samoupravne organe tozdiv in delovne organizacije
2. Volitve predsednika in namestnika predsednika delavskega sveta
3. Delegatska vprašanja
4. Ugotovitev rezultatov referenduma z dne 22. 4. 1982 o:
 - predlogu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO,
 - predlogu sprememb in dopolnitev statuta DO,
 - predlogu sprememb in dopolnitev statuta temeljne organizacije,
 - predlogu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združevanju dela (in sredstev) delavcev (in članov) v temeljno organizacijo,
 - predlogu sprememb in dopolnitev pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in skupno porabo
5. Poročilo o poslovanju delovne organizacije v prvem tromesečju 1982
6. Ocena delavnosti delegacij in delegatov v preteklem mandatnem obdobju in sprejem ustreznih napotil za nadaljnje delo
7. Inventivna dejavnost v naši organizaciji
8. Poročilo o delu peskokopa v Soteski
9. Odgovori na delegatska vprašanja
10. Razno

Opozorilo lastnikom gozdov!

Ponovno opozarjamo in prosimo lastnike gozdov na področju TOK Gozdarstvo Novo mesto, da do 30. maja 1982 prigrasijo sečno za sečno sezono 1982/83 na predpisanih obrazcih. Le-te lahko dobite v pisarnah gozdnogospodarskih enot ali v pisarni TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto, Šmihelska 14. Na podlagi vaših prigrasitev in veljavnih gozdnogospodarskih načrtov, bodo gozdarji na terenu sestavili sezname odkazila, ker je lastnikov gozdov, ki uveljavljajo sečno v svojih gozdovih veliko, gozdarjev pa na velikem področju malo, mora odkazilo potekati organizirano. Sečno za domačo porabo in za porabo lesa bo odobral svet TOK-a, zato bo postopek za kasnejše proglasitve in zlasti za uveljavljanje domače porabe močno otežkočen razen seveda ob elementarnih neizgodah.

Ponovno objavljamo razpored uradnih ur po posameznih GGE:

Šentjernej — sedež v logarnici Šentjernej, uradne ure v petek od 6. do 9. ure.

Novo mesto — jug — sedež v pisarni TOK Novo mesto, Šmihelska 14, uradne ure v ponedeljek od 6. do 9. ure.

Novo mesto — sever, Ljubljanska 9, uradne ure v ponedeljek od 6. do 9. ure.

Straža — Toplice, v pisarni TOK na TOZD Straža, v sredo od 6. do 9. ure.

Žužemberk, v pisarni TOK Žužemberk št. 28. v torek od 6. do 9. ure.

Krka, v pisarni enote v Zagradcu, v ponedeljek od 6. do 9. ure.

Za razumevanje in upoštevanje gornjih napotil se vam zahvaljujemo!

TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto

Gospodarska založba pri Gospodarskem vestniku vam nudi za pomoč pri delu in strokovno izpopolnjevanje naslednje knjige:

Roman Albrecht
DRUŽBENA LASTNINA

France Novak
POSLOVNI IN URADOVALNI JEZIK

Dr. Stane Možina
DELO POSLOVODNEGA DELAVCA

Dr. Janez Nemec
GOSPODARSKA IN PRODAJNA POGODBA DOMA IN V ZUNANJI TRGOVINI

Anto Rodič, Miodrag Gainov
OBVEZNO ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV TRGOVSKIH IN PROIZVAJALNIH OZD

Mag. Boris Snoj
EMBALAŽA — SESTAVINA POLITIK IZDELKOV IN KOMUNICIRANJA V MARKETIN-GU

Mag. Vladimir Drusany
VARNOSTNOTEHNIŠKI PRIROČNIK

ČGP Delo
TOZD Gospodarski vestnik
Gospodarska založba
Tomšičeva 3
61000 LJUBLJANA

MED STO NAJVEČJIMI

Med sto največjih slovenskih izvoznikov se je po podatkih Vestnika gospodarske zbornice uvrstilo tudi več organizacij združenega dela s področja dolenske in spodnjesavske regije. Zasedle so naslednja mesta: 2. IMV Novo mesto, 5. sozd Uniles (član Novoles), 14. sozd

Gipos (član Pionir), 15. Krka Novo mesto, 55. Trimotrebne, 66. Novoteks Novo mesto, 76. Beti Metlika, 79. Lisca Sevnica in 84. Gozdno gospodarstvo Brežice. Od naštetih ima največje pokritje uvoza z izvozom Gozdno gospodarstvo Brežice (1656,4 odstotka), najmanj pa Beti Metlika (35,7 odst.).

OZD	izvoz realiz. 81	uvoz realiz. 81	pokritje uvoz z izvozom
1. SOZD Iskra Ljubljana	3.185.981	2.961.614	107,6
2. IMV Novo mesto	2.676.723	2.486.133	107,7
3. SOZD Gorenje Velenje	2.662.519	1.924.515	138,3
4. SOZD Slovenija papir Ljubljana	2.455.172	2.077.533	118,2
5. SOZD Uniles Ljubljana	1.951.915	795.765	245,3
6. SOZD Slovenijales Ljubljana	1.532.279	964.848	158,7
7. SOZD Slovenske železarne	1.514.105	2.600.903	58,2
8. SOZD Sava Kranj	1.266.059	1.672.492	75,7
9. TAM Maribor	908.938	773.377	117,5
10. SOZD Kema Maribor	851.448	1.334.966	63,8
11. SOZD GLG Bled	836.634	186.247	449,2
12. IUV Vrhnika	776.585	466.887	166,3
13. Lek Ljubljana	705.346	1.044.722	67,5
14. SOZD Giposs Ljubljana	688.915	122.650	561,7
15. Krka Novo mesto	668.348	1.413.409	47,3
16. Agrotehnika - Gruda Ljubljana	615.318	251.604	244,6
17. SOZD Unial Maribor	584.190	564.064	103,6
18. SOZD Strojegradnje Ljubljana	505.135	578.155	87,4
19. Slovin Ljubljana	496.701	221.786	224,0
20. Planika Kranj	495.208	255.593	193,7

Povzeto po Gospodarskem vestniku št. 12 z dne 26.3.1982
"100 največjih slovenskih izvoznikov v letu 1981".

Vsak dan na delu, toda brez delavske knjižice

Anton Novina, 77-letni voznik, je svetel zgled dobrega delavca

Ko sem v januarski številki našega glasila prebral članek o pobudi za priznanje pokojniške dobe pogodbenim voznikom konjske vprege pri spravilu lesa, sem se takoj spomnil nanj – na Antona Novino st. ali kot ga po domače kličejo vsi mlajši: Štamflevega strica. Gre za tipičen primer človeka, ki je bil večino življenja zaposlen v gozdarstvu, ki še sedaj pri 77 letih vsak dan redno in točno kot ura odhaja s konji v Rog, a ne bo nikoli, če se kaj ne spremeni, dočakal niti najmanjše pokojnine. Priznati pa moram, da sem že pred tem dolgo imel namero napisati nekaj vrstic o njem. Kajti malo je med nami tako zanimivih ljudi.

Ko sem ga tisto jutro našel na rampi ob Jelendolski cesti, sta s sinom Tonetom ravno krmila konje. Ni je bilo lepše priložnosti za razgovor. Užitek ga je bilo poslušati, kajti Novina st. je dober govornik. Odlikuje ga še boljši spomin. O vseh dogodkih pripoveduje s takšno gotovostjo, kot da so se pripteli včeraj.

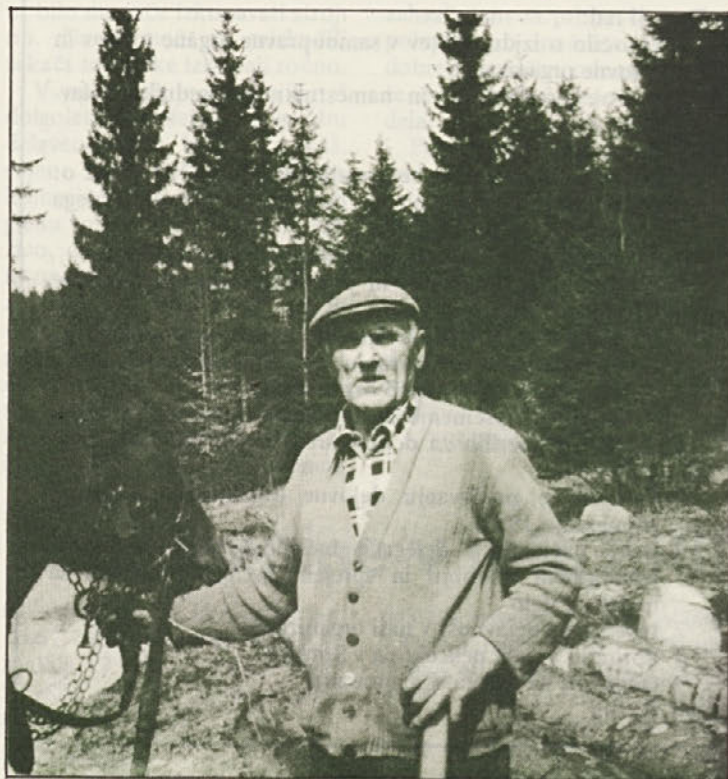
Samo šest let mu je bilo, ko je pričel s svojim očetom odhajati v gozd. Leta 1922, sedemnajst let star, pa se je že zaposlil kot cestar in tesač pri knezu Auerspergu. Po vojni je bil sekač (ima priznan izpit), pet let pa je nakladal kamione. „Bil sem prvi delavec, ki je pričel takoj po osvoboditvi z delom na podturnski upravi,“ s ponosom pove. Leta 1960 je stalno službo pustil in pričel skupaj s sinom pogodbeno za našo upravo spravljati les na rampe. To delo sedaj opravlja že 22 let.

Večino voznikov, med njimi tudi njegovega sina, smo pred 14 leti sprejeli v redno delovno razmerje. Oče Novina pa je bil po predpisih in po mnenju zdravstvenega zavarovanja že prestar. Bali so se, da dela ne bi zmogel in bil najbrž preveč v bolniški. Kakšna zmot! Tisti dnevi, ko je bil bolan, so kaplja v morje v primerjavi s tem, kolikor izostajajo nekateri precej mlajši od njega.

Nikoli ni vzdržal dlje časa doma. Zanimivo je tudi slišati, da je že od časov, ko je bil nakladalec na kamione, zaradi nesreče pri delu 40-odstoten invalid. Približno pred letom dni se je pri spravilu bukovine na strmini nad našo upravo spotaknil konj in ga pokopal pod sabo. Na silo so ga spravili domov, saj je kazalo, da ima zlomljena rebra. Dva dni me je skrbelo zanj. Tretji dan pa rečem revirnemu: „Pojdi pogledat, kaj je z njim.“

„Je že v hosti,“ sem dobil kratak odgovor.

Na lanski Silvestrov večer so vaški fantje zakurili velik kres v kamnolomu nad vasjo. Da bi bilo bolj veselo, so vanj zagnali tudi nekaj eksploziva, ostankov preteklih vojn. Prav takrat je 300 metrov daleč od kamnoloma moj sobesednik v domači hiši gledal televizijo. Strahotno je zaropotalo po strehi, nekaj težkega je prebilo strop ter mu padlo tik pred noge. Ko sta se razkadila omet in belež, je imel kaj videti. Predenj je padla še vsa žareča neeksplozirana topovska granata. Drugi dan so govorili ljudje po Podturnu: „Staremu Štamfju tudi granata

Če bi vsi delali tako pridno kot Anton Novina, našega gospodarstva ne bi bilo treba stabilizirati. Oče Novina na delu v gozdu s konjem Ridjanom. (Foto: Slavko Klančičar).

ne more do živega. Bo moral že kaj hujšega pogruntati ta, ki bi ga hotel spraviti na kraj.“

Zlomiti ga niso mogli niti Italijani med preteklo vojno. V internaciji je bil od marca 1942 pa do kapitulacije Italije. Taborišči Gonars in Renici sta bili postaji na tem križevem potu.

Delo s konji v gozdu ga zelo veseli in opravlja ga z neverjetno voljo. Konj Ridjan mu je prej delovni tovariš kot sredstvo za delo. In še nekaj.

Če so se Novinovi pogodili za spravilo v še tako težkih razmerah, je to vedno držalo kot pribito. Nikdar niso odstopili.

Trdo delo se je sicer zarezalo v njegov obraz, izoblikovalo pa je tudi njegovo neverjetno vitko postavo, ki bi mu jo zavidal marsikateri štiridesetletnik. Kdo bi pa tudi imel gram teže preveč, če bi po ves dan in toliko let tekal za konji gor in dol.

Njegov sin Tone, vidno ponosen, da ima tako krepkega očeta, ga včasih opomni: „Ate, povejte še to ...“

Anton Novina, oče, je danes še poln življenjskega optimizma in ne misli veliko na leta, ko bo star. Kako je starost relativna stvar!

Voznikov s podobno usodo glede pokojniške dobe je pri

nas še nekaj, zaposlenih, ki bi jim naknadno priznana voznikiška leta prišla prav, še več, Novina starejši pa je samo eden.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. ing.

PRESEŽENI NAČRTI – NEIZPOLNJENA PRIČAKOVANJA

Za lansko leto smo v Jugoslaviji predvideli uvoz opreme v vrednosti 1,8 milijarde dolarjev, v resnici pa smo jo uvozili za 2,9 milijarde, kar je v primerjavi s prejšnjim letom zelo veliko, saj smo le leta 1979 uvozili več (za 3,5 milijarde dolarjev). Letos načrtujemo skoraj polovico manjši uvoz opreme, kot smo je uvozili lani, ob koncu leta pa bomo zopet ugotavljali, za koliko smo presegli naše uvozne načrte. Sicer pa to še ni tako hudo: huje je, ko ugotavljamo, da smo drago tujo opremo izkoristili slabo in da ne daje tistega, kar bi po vloženih investicijah lahko pričakovali.

Lesna industrija med najuspešnejšimi jugoslovanskimi izvozniki

Od enainštiridesetih gospodarskih panog, ki izvažajo, jih samo dvanajst več izvozi kot uvozi. Pri vrhu najuspešnejših je lesna industrija, ki na sto dolarjev uvoza izvozi kar za 3254 dolarjev. Uravnotežnost med uvozom in izvozom dosega proizvodnja predv in tkanin. Več izvozijo kot uvozijo še proizvajalci čevljev, kamna in peska, končnih tekstilnih izdelkov, predelovalci barvnih kovin, kavčuka, ladjedelništvo, in kovinsko-predelovalna industrija. Naštete gospodarske panoge uresničijo devetintrideset odstotkov vsega jugoslovanskega

izvoza, a so pri uvozu udeležene le z osmimi odstotki. V teh panogah je zaposlenih sedemnajst odstotkov vseh delavcev Jugoslavije. Zanimivo pa je, da so kar v devetih od dvanajstih naštetih panog imeli delavci manjše osebne dohodka od poprečnih v državi. Nasprotno pa v osebnih dohodkih prednjačijo nekatere gospodarske panoge, ki so pretežno uvozniki (npr. naftarji). Nekateri izvozniki stiskajo pri osebnih dohodkih, da bi ostali konkurenčni v tujini, uvozniki pa imajo dvakrat večje plače, kot je jugoslovansko poprečje.

Iz TOK Črnomelj; Tanča gora (Foto: J. Penca)

Čiste vode zmanjkuje

Organizacija združenih narodov je obdobje od 1981 do 1990 leta proglasila za desetletje boja za čisto vodo. Zaradi pomanjkanja čiste vode bi bil v prihodnosti lahko ogrožen obstanek človeštva.

Vsak na svoj način doživlja težavno oskrbo s pitno vodo nerazviti in razviti svet. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije umre v enem letu 90 milijonov ljudi zaradi pomanjkanja in zaradi umazane vode. V nerazvitih deželah umre v prvem letu starosti kar polovica otrok zaradi griže, kolere, malarije in drugih bole-

ni. V razvitih deželah, kjer je oskrba z vodo bolj urejena, pa grozi v prihodnjih desetletjih pomanjkanje čiste vode zaradi velike in še vedno rastoče porabe ter zaradi onesnaževanja vode z odpadkami, pesticidi, umetnimi gnojili in drugimi kemikalijami. Velika mesta porabijo največ vode in je največ tudi onesnažijo. Medtem ko v nerazvitih deželah porabi človek od 2 do 20 litrov vode na dan, je v velikih mestih za gospodinjstvo, osebno nego, za industrijo, komunalne in druge dejavnosti porabijo na človeka od 500 litrov v Parizu do

800 litrov v Bostonu. Seveda toliko vode ni v neposredni bližini mesta. Tako morajo za Pariz dovajati vodo iz zajetij, ki so oddaljena 91 do 156 km, za Moskvo 120 km in za Los Angeles celo 560 – 800 km.

Največje zaloge čiste pitne vode so v podzemlju. Bolj kot površinsko je podzemno vodo

možno ohranjati kot rezervo za sušna obdobja, saj ne izhlapeva, je čista, pozimi toplejša in poleti hladnejša od površinske. Toda tem zalogam, ki se zbirajo v podzemlju leta in stoletja, grozi onesnaženje od umetnih gnojil, pesticidov, fekalij, pralnih praškov in drugih industrijskih odpadkov.

Na zemlji je po oceni strokovnjakov 1,5 milijarde kubičnih kilometrov vode, toda 97 odstotkov je slane, dobra 2 odstotka je je v ledu in le slab odstotek je sladke vode. Kako ravnati s to prepotrebno vodo, da je bo dovolj za človeštvo še v prvih desetletjih prihodnjega tisočletja, to so vprašanja, na katera bodo skušali odgovoriti znanstveniki svetovne organizacije v desetletju boja za čisto pitno vodo.

Ogled muzeja

8. marca je izvršni odbor osnovne organizacije sindikata organiziral za ženski del kolektiva delovne skupnosti skupnih služb ogled Belokranjskega muzeja v Metliki. Udeleženke, bilo jih je 22, so bili z obiskom muzeja zadovoljne in presenečene nad bogatimi zbirkami, ki so skrbno urejene v lepih in čistih prostorih metliškega gradu.

J. B.

Največja „poseka“ na svetu

Ena od posledic nedavnega izbruha vulkana Mt. St. Helens v severni Ameriki je tudi največja „poseka“ na svetu. Po katastrofi je obležal les na 230 kvadratnih miljah gozdnih tal (596 kvadratnih kilometrov ali 59600 ha). Gigantsko reševalno

delo opravljata družbi Weyerhaeuser in Gifford Pinchot national. V enem dnevu odpeljejo s tega področja petstvo tovorov lesa. Izračunali so, da bi iz te nepredvidene naravne žetve lesa lahko zgradili 77100 družinskih lesenih hiš.

Oster vulkanski pepel povzroča delavcem in strojem še posebne težave. Motorne žage se hitro skrhajo, ko se zajedajo v s pepelom pokrita debla. Ko se dvigne veter ali ko stroji (vlačilci, tovornjaki) dvigajo prah, si morajo delavci obraz zaščititi z maskami. Zdravstveno osebje redno pregleduje delavce, ki delajo v teh nenavadnih vulkanskih okoliščinah, da bi sproti ugotovili morebitne za zdravje škodljive posledice.

Najboljši delavci

Za najboljše delavce so temeljne organizacije predlagale naslednje delavce:

TOZD Novo mesto
TOZD Straža

TOZD Podturn
TOZD Črmošnjice
TOZD Črnomelj

TOK Novo mesto
TOK Črnomelj
TOZD Transport in gradnje

Jožeta Žagarja, roj. 7. 1. 1942
Jerneja Piškurja, dipl. ing.,
roj. 22. 6. 1938
Martina Furlana, roj. 8. 10. 1935
Slava Vukojeviča, roj. 28. 2. 1944
Čeda Ivančevića, roj. 15. 5. 1939

Milana Vrhovška, roj. 8. 2. 1935
Petra Barjakoviča, roj. 27. 10. 1929

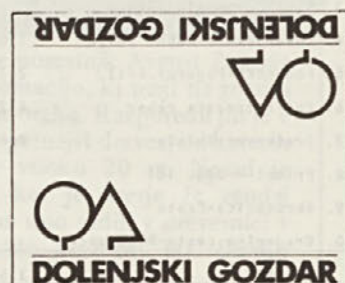
Ivana Ravbarja, roj. 10. 12. 1929

sekač

vodja TOZD
traktorist
traktorist
sekač in voznik
kombija
sekač
sekač

voznik kamiona

O najboljšem delavcu v DO bo odločila komisija, ki jo je imenovala sindikalna konferenca, v sestavi: Franc Povše, Milan Dragišič in Jože Lukšič.

Načrtovanje in gradnja gozdnih cest v letu 1981

Vzporedno s povečanim obsegom sečenj v naslednjih letih se pojavlja potreba po povečani gradnji gozdnih cest. Znano je, da le-te omogočajo izkoriščanje tistih gozdov, ki so bili dosedaj zaradi zaprtosti le malo izkoriščeni. Predvsem velja to za nekatere zasebne gozdove.

V načrtu projektiranja in gradnji gozdnih cest v naslednjem srednjeročnem obdobju je predvideno, da bomo gradili več gozdnih cest v zasebnih gozdnih kot v preteklih letih. Vzrok za to odločitev je težnja po enakomernejši porazdelitvi ciatov v družbenih in zasebnih gozdovih.

V nadaljevanju podajam pregled gradenj na območju GG Novo mesto v letu 1981.

Gradnja gozdnih cest je z ozirom na vire financiranja in glede izvajalcev razdeljena na tri skupine:

A. Izvajalec tozdz Transport in gradnje

V tej skupini so zajete gradnje po planu investicij in je bilo zanje potrebno izdelati popolno investicijsko-tehnično dokumentacijo. Nosilec investicije je lahko tozdz ali tok Gozdarstvo.

B. Izvajalec tozdz Gozdarstvo V tej skupini je zajeta gradnja krajsih odsekov gozdnih

cest v družbenih gozdnih. Po vrsti gradnje je to lahko novogradnja ali pa samo razširitev obstoječih gozdnih poti. Za to skupino gradenj ni treba izdelati popolne investicijsko-tehnične dokumentacije, temveč le delno.

Gradnja je prepuščena presoji investitorja tozdz Gozdarstvo, ki se v okviru možnosti oziroma razpoložljivih zmogljivosti gradbenih strojev dogovori za opravljanje določenih del s tozdzom Transport in gradnje oziroma z zunanjimi izvajalci. Denar za to skupino gradenj zagotovi tozdz Gozdarstvo iz lastnih virov.

C. Izvajalec tok Gozdarstvo, KS in krajani

Način gradnje in financiranja je podoben načinu v skupini B. Za gradnjo gozdnih cest v tej skupini je poleg interesov toka Gozdarstvo značilna večja zainteresiranost posameznih krajevnih skupnosti in posameznih lastnikov gozdov, kateri v sorazmerju s koristmi, ki jih pričakujejo od ceste, združujejo svoj denar, orodje in delo pri gradnjah gozdnih cest. V teh primerih gre povečini za razširitev obstoječih gozdnih poti

in primarnih traktorskih vlek. Novogradnje so v tej skupini le izjemne.

Druge dela:

1) dovozna cesta do RTV stolpa na Gorjancih,

2) rekonstrukcija na Štravberku

3) trasiranje traktorskih vlek na Gorjancih,

4) višinska signalizacija skladišča na žagi Poganci.

MATIJA MAZOVEC

V ZDA proučujejo povečanje kislosti padavin zaradi prirodnih pojavov (izbruhi vulkanov) in človeškega delovanja (industrija), ki postaja vse bolj nevarna. Kisle padavine škodijo tlem, rastlinstvu, živalstvu in človeku.

Na tla enohektarskega sestoja sedemdesetletne smreke je v enem letu padlo za 4877 kg iglic, listja in drugih rastlinskih in živalskih ostankov (največ zastopane sestavine: 3316 kg iglic, 683 kg vejic in lubja, 293 kg semenja in storžev, 195 izločkov žuželk, 194 kg raznih ostankov organskih in anorganskih snovi in 10 kg ostankov žuželk).

Tudi železničarji potrebujejo sekače

Z dipl. inž. Jožetom Kuretom sva (na željo Železnškega gospodarstva Ljubljana, tozdz za upravljanje in vzdrževanje prog Novo mesto), v dneh od 8. do 26. marca 1982 izvedla tečaj za sekače-delavce pri železnici, ki se ga je udeležilo in uspešno zaključilo 13 delavcev. Tečaj sva opravila pretežno v prostem času, izkoristila pa sva tudi nekaj rednega letnega dopusta. Praktični del tečaja smo opravili na področju Pogan-

cev, kjer smo ob progi posekali drevje, ki je ogrožalo ptt linijo in železniško prog.

Podoben tečaj za delavce —železničarje sva izvedla že v začetku leta 1976, udeležilo pa se ga je in uspešno končalo 12 delavcev. Praktični del tečaja je tedaj potekal v „naših“ gozdnih, na Pogorelcu, tozdz Gozdarstvo Podturn.

BOGO ŠPILETIČ, varn. inž.

PREGLED GRADENJ PO SKUPINAH 1. 1981

skupina	vrsta grad.	produktivna dolžina v km			spojna skupaj	porabljena sredstva		
		dr. G.	Z. G.	skupaj		Dr. G.	Z. G.	Skupaj
A.	novogradnje	6,89	1,16	8,05	-	8,05	10811,007	1320.329
B.	novograd.razšir.	2,60	0,58	3,18	-	3,18	2473.623	253.565
C.	razširitve	0,90	19,45	20,35	4,80	25,15	100.000	5741.882
A+B+C SKUPAJ		10,39	21,19	31,58	4,80	36,38	13384.630	7315.776
								20,700.406

PROJEKTIRANJE V LETU 1981

Objekt	teren.dela v km	pisar.dela v km	idejni proj. v km	naročnik
1. Odoljna-Visoko brdo (Brkini)	2,35	1,94		Zavod za pog. Krasa
2. Obveznica Gradenc	1,20	1,20		Komunal.skup. Novo mesto
3. Sinji vrh-Dalmatinska			1,00	TOK Črnomelj
4. Lukenjska c-Babno polje	1,00	1,00		TOZD Straža
5. Podhoška-Pogorel.križ	2,13	2,13		TOZD Podturn
6. Kot-Petrovska reber	4,25	4,25		TOK Črnomelj
7. Draškovec-Beleže	2,61	2,61		TOK Črnomelj
8. Primož - odd. 121		2,19		TOZD Podturn
9. Skratovica-Frata			2,20	TOZD Straža
10. Gradenska cesta-Plešivica			1,00	TOZD Straža
Skupaj	13,54	15,32	7,20	

NEVARNOST ADMINISTRATIVNIH POSEGOV

„Vse bolj smo priče bolj ali manj odkritim dvomom v sposobnost delavcev, da bi sedanje gospodarske težave lahko premagovali na samoupravn način in na osnovah družbeno-lastninskih dohodkovnih odnosov. Sem sodbjo tudi zahteve po koreniti spremembi sedanjega zakona o deviznem in zunanjetrgovinskem sistemu in ponovnem uvajanju centralističnega državoadministrativnega upravljanja in gospodarjenja z devizami. To pa se kajpak ne omejuje samo na omenjeni zakon, temveč zadeva sistem socialističnega samoupravljanja v celoti, odraža pa se tudi pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije.“

FRANCE POPIT
za „Delo“ — 2. aprila 82

Pomen in vloga združene hranilno – kreditne službe

Vključeni so tudi lastniki gozdov – kooperanti toka Gozdarstvo Novo mesto

Letos bomo v Sloveniji praznovali 100-letnico združnega hranilništva. V naši zadruzi že dlje časa deluje posebna finančna služba, ki zbira prosta finančna sredstva – hranilne vloge kmetov in delavcev ter s krediti pomaga k hitrejšemu razvoju kmetijstva in gozdarstva. To je osnovni namen in cilj ustanavljanja hranilno-kreditnih služb v zadrugah.

Združna HKS je bila do nedavnega poslovna enota zadruge, od 25. februarja 1982 pa posluje kot samostojna finančna organizacija in to z lastnostjo pravne osebe s svojimi organi upravljanja po delegatskem načelu (zbor delegatov, izvršilni odbor, nadzorni odbor in kreditni odbori na temeljnih organizacijah – članicah oz. ustanoviteljicah službe).

S priključitvijo HKS iz KZ Žužemberk že 4000 varčevalcev

Ob koncu leta 1981 je imela HKS že nad 3.000 varčevalcev in blizu 3 milijarde starih din

hranilnih vlog, kar pomeni, da so se hranilne vloge v primerjavi z letom poprej povečale za več kot 140 odstotkov. Lani smo izplačali skorajda celoten odkup živali, pridelkov in proizvodov (kjer je vključen tudi odkup lesa ter delno odkup mleka) prek hranilnih knjižic varčevalcev. Letos bomo tako plačevali še v preostalih TZO, ki tega še niso organizirale, po možnosti pa bomo vključili tudi odkup gozdnih sadežev. Tudi osebne dohodke vsem delavcem v zadruzi izplačujemo na hranilne knjižice. Vsi se bomo trudili, da bomo hranilne vloge še povečali, kajti s tem bomo ustvarili lastne vire kreditiranja in na osnovi le-teh pridobili tudi bančne in druge kredite.

Kratkoročni in dolgoročni krediti

Predračunska vrednost letošnjih investicij je 49 milijonov din. Od tega je s krediti HKS zagotovljenih dobrih 27 milijonov dinarjev.

Naša služba daje kmetom ugodne kredite za gradnjo in kmetijsko strojno opremo. Dolgoročni krediti kmetom so znašali ob koncu lanskega leta 45.363.507 din, najeti dolgoročni krediti pri bankah in drugih organizacijah pa 32.165.927 din.

Ker se je s 1. januarjem 1982 priključila združni hranilno-kreditni službi tudi HKS Žužemberk, ki je imela konec lanskega leta blizu 8.000.000 din hranilnih vlog in nekaj manj kot 1.000 varčevalcev, predvidevamo, da bomo letos kreditirali zasebno kmetijstvo in gozdarstvo v skupni vrednosti 27.618.700 din, medtem ko je predračunska vrednost vseh investicij 49.261.000 din

Kreditni tudi za stanovanja

Hranilno-kreditna služba daje ustanoviteljem za zagotavljanje tekoče likvidnosti tudi kratkoročne kredite. Letos imamo v programu vključiti v medsebojno kratkoročno kreditiranje tudi tok, ki je doslej glede tega stal nekoliko ob strani. Minimalni del sredstev pa bomo namenili tudi za kratkoročno kreditiranje delavcev – varče-

valcev. Zveza HKS pripravlja osnutek pravilnika o stanovanjskem varčevanju kmetov in delavcev, katerega bomo začeli uporabljati verjetno že letos.

Združna hranilno-kreditna služba je nedvomno prispevala svoj delež k razvoju kmetijstva in povečanju pridelovanja hrane. Pri kmetih smo povečali zaupanje, saj tistim, ki varčujejo, dajemo kredite pod ugodnimi pogoji. Tako si izboljšujejo svoje življenjske razmere, ekonomsko in socialno varnost. Vendar ni še storjeno vse, kar bi se dalo narediti glede na razpoložljiva sredstva in glede na dejanske potrebe. Z novim zakonom o HKS smo dobili novo podlago za še hitrejšo organizacijsko, pravno, samoupravno in materialno utrjevanje. Edina težava, ki nas spremlja, je ta, da upravljamo z najdražjimi sredstvi (hranilne vloge), naši krediti pa bi morali biti najugodnejši, saj kmetijstvo še dolgo ne bo preneslo komercialnih kreditnih pogojev. Zato bi morale še nadalje pomagati družbenopolitične skupnosti z regresiranjem obresti za kmečke kredite, kar bi prispevalo ne samo k razvoju kmetijstva, temveč naše celotne družbene skupnosti.

NADA JAKŠE

Usmerjeno izobraževanje

ODLOČILI SMO SE ZA GOZDARSKI POKLIC

Kandidati za postojnsko gozdarsko šolo smo se že dvakrat zbrali na Gozdnem gospodarstvu v Novem mestu. Na prvem srečanju v marcu nas je Franc Markovič seznanil z izobraževanjem za gozdarske poklice. Marsikaj nam je povedal o vzgoji in izobraževanju v usmerjeni gozdarski šoli v Postojni in o možnostih nadaljnje študija. Seznanil nas je tudi z delovnimi razmerami gozdarjev in gozdnih delavcev. Dosežen je velik napredek. Prej so drevesa podirali z ročno žago in les spravljali na cesto samo s konji. Sedaj po gozdu brnijo motorne žage in težki traktorji. Vse to pa upravljajo delavci, ki so se strokovno usposobili. Kar verjeti ne moremo, da je bilo gozdno delo včasih tako težko. Večina delavcev se vozi na delo z avtomobili. Na delovišče jim pripeljejo toplo malico. V slabem vremenu delavcem ni treba delati, pa kljub temu dobijo osebni dohodek. Imajo skrajšano delovno dobo, priznanih jim je 15 mesecev za 12 mesecev dela na leto. Tudi delo gozdarskih strokovnjakov je sedaj lažje, zahteva pa vse več znanja.

V začetku aprila smo se drugič zbrali v Novem mestu. Z dvema kombijema smo se od-

peljali na Brezovo reber. Tu so nas čakali predstavniki tozda Gozdarstvo Straža. Predstavili so nam gospodarsko enoto Brezova reber. Povedali so, kako gozdove obnavljajo, negujejo in vzdržujejo. Nato smo si ogledali, kako delavci podirajo drevesa in izdelujejo gozdne sortimente. Eden izmed sekačev nam je natančno razložil in pokazal, kako se drevo podre, če je nagnjeno. Povedal nam je tudi, da imajo danes znatno izboljšano motorno žago, ki ne povzroča več toliko hrupa in tresljev, zato je manjša nevarnost za poškodbe slušnih organov in boleznih rok.

Nato smo si ogledali spravilo lesa s traktorji. Videli smo, da je spravilo lesa veliko hitrejšo kot s konji, le tu in tam še danes vlačijo in prenašajo les s konji. Tovarišem iz Straže smo se zahvalili za sprejem, sedli v kombije in se zadovoljni odpeljali proti domu.

Takih srečanj si še želimo. Na njih se med seboj bolj spoznamo in se naučimo marsikaj, kar nam bo služilo v šoli. Spoznavamo delo v gozdu in gozdarske poklice. Gozd nam postaja bližji in vse bolj zanimiv. Tudi zaradi tega smo se odločili za gozdarski poklic.

MARKO ZORAN

Tik pred drugo svetovno vojno je posestnik Avgust Zamida iz Občic na travniku nad svojo domačijo, ki meji na gozdni rob, posadil 30 sadik črnega oreha. Razporedil jih je v tri vrste. Po 42 letih je ostalo še petnajst dreves, od katerih najdebelejše meri 35 cm in je visoko 20 m. Nasad je pomemben najbolj zaradi tega, ker je drevje že zgodaj pričelo roditi, njegove plodove pa smo sadili v drevesnici v Podtumu in še marsikje. (Besedilo in foto: inž. Slavko Klančičar)

Tečaji za gozdne delavce sekače

Od sredine leta 1980 potekajo pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto nekoliko spre-

njeni in po vsebini obsežnejši tečaji za gozdne delavce sekače. V izobraževalnem centru, ki

Instruktor Tone Kruh preverja smer padca drevesa, ki ga je zasekal tečajnik Jože Gregorič (Padež, oddelek 2 e, foto: M. Bajt).

Tečajnik Jože Gregorič usmerja padec drevesa. (Foto: M. Bajt)

deluje kot dislocirani oddelek gozdarskega šolskega centra iz Postojne, smo do sedaj imeli šest takih tečajev.

Namen tečaja je kandidate usposobiti za samostojno delo pri pridobivanju lesa. Učni program za tečaj je sprejela republiška posebna izobraževalna skupnost za gozdarstvo. Program je nekoliko skrajšan in prirejen izobraževanju odraslim.

Na tečaju kandidati pridobijo teoretično znanje s področja poklicne tehnologije (spoznavanje napak gozdno-lesnih sortimentov in krojenje lesa, ročno orodje gozdnega delavca, motorna žaga). Teoretični del tečaja, ki obsega blizu 14 delovnih dni, zajema še organizacijo dela, prehrane in delovišč, teoretične osnove varstva pri delu in samoupravljanja. Tečaj-

niki imajo tudi vaje iz prve pomoči.

Glavni poudarek pa je namenjen praktičnemu delu, ki traja okrog 30 delovnih dni. V tem času skušamo kandidata čim bolj usposobiti za samostojno delo v gozdu. Kandidati delajo pod nadzorstvom dveh inštruktorjev praktičnega pouka.

Osnovne ugotovitve pri dosežanju delu:

1) Na začetku nismo imeli ustreznih prostorov za teoretični del tečaja. Imeli smo tudi težave zaradi prevozov na delo v gozdu. V zadnjem času smo te težave nekoliko omilili oziroma odpravili.

2) Poprečna raven splošne izobrazbe (osnovna šola) je še vedno precej nezadovoljiva. Znano je, da se ljudje z večjo splošno izobrazbo hitreje in bolje naučijo ter bolje razumejo zakonitosti praktičnega dela. Na tem področju nas čaka še dosti nalog.

3) Težišče izobraževanja je na praktičnem delu, s posebno skrbjo za varnost. To se mi zdi še posebno pomembno poudariti, kajti do sedaj na tečaju še nismo imeli nezgod, pa tudi kasneje, kolikor vem, jih pri teh delavcih ni bilo. Prizadevali si bomo, da bo tako ostalo tudi v bodoče in da bomo varnost pri delu še povečali.

Naš cilj je, da delavce čim bolj usposobimo za delo, da bodo uspešni in zadovoljni in da ga bodo lahko opravljali čim dlje — do upokojitve. Ta cilj nam nalaga še veliko dela in vsi, ki smo za to odgovorni, moramo iskati nove rešitve in upoštevati pametne predloge za izboljšave. GŠC iz Postojne nam je s svojimi delavci dosedaj svetoval in pomagal, sodelovanje pa se nadaljuje.

TONE KRUH

Udeleženci tečaja za gozdne delavce-sekače na sečišču v Padežu, oddelek 2 e (od leve proti desni: Ivan Muren, Anton Rus, Franc Muhič, Janez Uzman, Jože Gregorič, Albert Bratkovič, Tone Kruh, Jože Gešelj, Jože Poljanc, Ivan Turk, Vinko Šprajcer — revirni vodja; februar 1982, foto: M. Bajt).

Vabilo na letovanje

Vse, ki želijo preživeti dopust v počitniškem domu v Novigradu in v prikolicah v Zadru, vabimo, da se prijavijo do 15. maja 1982. V počitniškem domu v Novi-

gradu, ki bo odprt od 1. julija do 31. avgusta, bo po želji možno preživeti po pet ali deset dni. Prikolice v Zadru bodo na razpolago od 20. junija do 10. septembra (po deset dni).

Čas obratovanja doma je razdeljen takole:

- I. dekada od 1. julija do 11. julija
- II. dekada od 11. julija do 21. julija
- III. dekada od 21. julija do 31. julija
- IV. dekada od 31. julija do 10. avgusta
- V. dekada od 10. avgusta do 20. avgusta
- VI. dekada od 20. avgusta do 30. avgusta

Polna cena oskrbnega dne je 270 din, druge cene pa so:

- za nezaposlenega družinskega člana 150 din
- za družinskega člana, ki ima dohodek iz delovnega razmerja 200 din
- za otroke od dveh do desetih let 70 din
- za otroke, starejše od desetih let 150 din
- za tuje goste: 350 din
- otroci do 10 let starosti 50 odstotkov, to je 175 din

Delavci delovne organizacije imajo popust:

če znaša osebni dohodek	znaša popust	plača oskrb. dan
do 7.200 din	73 odstotkov	27 odstotkov
od 7.200 do 9.600 din	64 odstotkov	36 odstotkov
od 9.600 do 12.000 din	55 odstotkov	45 odstotkov
več kot 12.000 din	46 odstotkov	54 odstotkov

Delavci, ki opravljajo delovne naloge: sečnja lesa, nakladanje lesa (ročno in z dvigali), delo pri ročnem in mehaniziranem spravilu lesa, minerska dela, strojniki in delavci pri gozdni gradbeni mehanizaciji, žagar cirkularist, vozniki kamionov, delavci invalidi ter delavci samohranilci imajo popust po zgoraj navedeni tabeli.

Drugi delavci, ki niso zajeti v prehodnem odstavku in ki prejema manjši osebni dohodek od 6.500 din, imajo popust v višini 64 odstotkov cene oskrbnega dne. Delavci, ki prejema več kot 6.500 din, pa niso zajeti v prejšnjih določilih, imajo regresiran oskrbni dan v višini 46 odst. cene oskrbnega dne.

V to ceno ni všteta turistična taksa in jo je

potrebno plačati ob prihodu v dom.

Dnevna odškodnina za uporabo prikolic je:

- v sezoni: julij-avgust - 140 din
- izven sezone: julij-september - 100 din

V to ceno je všteta tudi turistična taksa.

Sindikalne podružnice prosimo, naj navdušijo čim več članov, predvsem neposrednih proizvajalcev, da bi izkoristili dopust v domu v Novigradu in v prikolicah v Zadru.

Prijave naj zberejo in jih pošljejo DSSS do 15. maja 1982. Prosimo, da pri določitvi časa za dopust upoštevate vsa obdobja in po možnosti predlagate dva možna roka.

PETER GERŠIČ

Premog bolje izkorističen

Na Češkem so izdelali posebno gorilno napravo, ki dobro izkorističa tudi prah iz manj kakovostnih vrst premoga. Napravo je izdelalo podjetje CKD iz Prage, računajo pa, da bo zaradi čedalje manjših zalog kakovostnega premoga kmalu prodrla na tržišče.

DOLENJSKI GOZDAR

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja!

Ob „Dalmatinski“ cesti (Foto: J. Penca)

Strah pred zimo

Novomeški potrošniki drv za kurjavo so, po nekaterih znakih sodeč, zares dobri gospodarji. Skrb za kurjavo v naslednji zimi jih že sedaj izredno pesti. Po pritisku na vplačilo in dobavo drv sklepam, da bo v kratkem pritisnila huda sibirski zima. Potrošniki imajo pač svoje račune. Kdo ve, si mislijo, kako bo v jeseni, bo ali pa ne bo premoga, vprašanje pa je tudi, kako bo z nabavo kurilnega olja. Zanimivo, da veliko tistih, ki kurijo z oljem, pride vplačati še drva, ki jih zlagajo v „varno zavetje“. „Tako, za vsak primer,“ pravijo ti naročniki, ko jih vprašam, kaj bodo z drvimi. Ob glavni razlog, da je temu tako, pa se le nihče ne obregne. Cena drv je namreč že dolgo nespremenjena in v primerjavi s kakršnikoli drugo kurjavo tako nizka, da mora pritegniti kupca, če drva trenutno potrebuje ali ne. Tisti pa, ki ima kaj trgovske žilice, pa gre še dlje in jih skuša „poriniti“ čez republiško mejo svoji „žlahti“.

Pred leti je bila cena drv vedno v pravilnejšem razmerju do cene drugih kuriv. Cena dveh prostorskih metrov drv je bila približno enaka eni toni premoga, kar se nekako sklada

tudi po kalorijah. In danes? Razmerje je popolnoma porušeno. Za eno tono premoga dobiš že skoraj štiri prostorske metre drv. To pa ni več mačji kašelj! Pri vsem tem pa se Novomeščani le lahko pohvalijo, da kurijo z najcenejšimi drvimi ne samo v Sloveniji, ampak verjetno kar v Jugoslaviji.

S tem je povedano, v čem je skrivnost v uvodu omenjenih „dobrih gospodarjev“.

FRANC POVŠE

Manj lesnih odpadkov v gozdu

V švedskih gozdovih že več let s pridom uporabljajo poseben mlin za les, imenovan „Edsbyttuggen“. Ta požira lesne odpadke, veje in odžagke hlodov, ki ostajajo pri sečnji lesa, in jih zmelje v lesni prah, ki je široko uporabno in visoko kalorično gradivo. Podobne naprave, ki se dajo montirati na skoraj vse vrste traktorjev, bi bili gotovo veseli pri nas, saj ob pomanjkanju energije gnije po gozdovih na tisoče kubikov „neekonomičnega“ lesa.

Ali ste član Avto – moto društva Novo mesto?

Vsak dan ste kot voznik osebnega avtomobila ali motocikla udeleženec v cestnem prometu. Vsak dan se srečujete

z različnimi težavami in vprašanji, ki jih prinaša in povzroča vse večji promet na naših cestah. Priča ste številnim prometnim

nezgodam, ki se končajo z večjimi ali manjšimi posledicami. Jezite se, ker vam vozilo odpove. Pričakujete pomoč drugih ali pa bi jo vi nudili drugim, seveda, če ste za to usposobljeni.

Vse to so vprašanja, ki jih vozniki motornih vozil obravnavamo in rešujemo v AMD Novo mesto in njegovih sekcijah, ki delujejo v vseh večjih krajih občine Novo mesto. Vabimo vas, da se včlanite tudi vi. Ko postanete član AMD Novo mesto, ste hkrati vključeni v organizacijo AMZS, ki šteje v Sloveniji nad 85.000 članov – voznikov motornih vozil, prek nje pa tudi v AMZJ in v vrsto mednarodnih organizacij in izven s področja prometa.

Avto–moto društvo, katerega član boste, vam bo omogočilo, da boste tudi vi prispevali k čim varnejšemu prometu. Skupaj z drugimi boste pomagali odpravljati težave, ki se pojavljajo v cestnem prometu.

Ko postanete član, pa pridobite tudi pravico do solidarnostno dogovorjenih uslug, kot so:

- brezplačni prevoz v pro-

metni nezgodi poškodovanega vozila do 500 km daleč,

- brezplačne storitve službe „pomoč in informacije“, ki jih ta daje članom, če ostane vozilo v okvari,

- tehnične storitve s članskim popustom v tehničnih bazah AMZS (vlečna služba, tehnični pregledi, testiranje motorja, varnostni test itd.),

- garantno pismo za tujino,
- 10-odstotni popust pri kasko zavarovanju osebnega vozila, ki ga članom dajeta zavarovalnici Triglav in Croatia,

- klic v sili,
- popust pri turističnih storitvah,

- 11 števk Moto revije, ki vas bo seznanjala z novicami in zanimivostmi s področja avtomobilizma, motociklizma in avto–moto športa.

Kako in kje postanete član AMD Novo mesto?

Včlanite se lahko na sedežu Avto–moto društva Novo mesto, Ljubljanska 8 b, ali na tehnični turistični bazi AMZS na Otočcu.

Potrebne informacije lahko dobite tudi po telefonu 22–159 (AMD Novo mesto).

Znani strokovnjak – žičničar Podgornik, delavec soškega gozdnega gospodarstva Tolmin, odpenja tovor izpod vitla. Tolminčani so spravljali les iz oddelka 11 b v revirju Soteska. (Foto: Franc Čibej)

Reševali smo 17 prošenj

DELO KOMISIJE ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA V TOZDU GOZDARSTVO ČRMOŠNJICE

V času od 1. januarja 1981 do 1. aprila 1982 je imela komisija za medsebojna delovna razmerja v tozdu Gozdarstvo Črmošnjice deset sestankov.

Komisija je imela in ima nalogo reševati prošnje za sprejem v delovno razmerje, pritožbe, upoštevati predloge, izdajati sklepe, sporazume o prenehanju delovnih razmerij, odločati o premetitvah delavcev ipd.

V omenjenem obdobju je reševala 17 prošenj za sprejem v delovno razmerje. Od teh jih je deset zavrnila, pet ugodno rešila, dve pa sta preloženi. Z ugodno rešenimi prošnjami je sprejela štiri sekače (ti so obiskovali tečaj za sekače) in enega trak-

torista, ki se je udeležil tečaja v Postojni. Kandidati, katerih prošnje so preložene, pa bi morali poprej v šolo za gozdne delavce, ker so še mladi. Med zavrženimi so bile prošnje za delovno mesto sekača, čistilke in gojiteljke.

Našo delovno organizacijo so zapustili en sekač in dva traktorista, v druge tozda pa so odšli revirni vodja in dva šoferja. Znotraj našega tozda je bilo nekaj delavcev premeščenih na druga delovna mesta. Ostali smo tudi brez nekaterih starejših, ki so redno ali invalidsko odšli v pokoj.

B. ŠMUK

Umrl je bivši sodelavec Jože Dolinar

V sredo, 17. marca 1982, smo se na novomeškem pokopališču Ločna poslovili od sodelavca Jožeta Dolinarja.

V Boštanju pri Sevnici se je rodil leta 1909 kot kmečki sin. Izučil se je čevljarске obrti, toda že s sedemnaestimi leti je zaradi slabega zdravlja ta poklic opustil in se zaposlil kot fizični delavec. Po poti proletarca je leta 1938 prišel na črnomaljsko področje, kjer se je zaposlil kot figurant pri gradnji železniške proge, kasneje je delal v Borovnici, od koder se je leta 1942 vrnil v Črnomelj, kjer je preživel zadnjo vojno. Med vojno je opravljal različna priložnostna opravila in aktivno sodeloval z OF. Od leta 1947 je delal v Opekarni Zalog in na okrajni cestni upravi v Novem mestu. Pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto se je zaposlil leta 1953 kot pomočnik geometra. Kasneje je samostojno opravljal geometrska dela pri GG Novo mesto vse do upokojitve leta 1965.

Življenje pokojnega Jožeta Dolinarja je potekalo v obdobju velikih gospodarskih in političnih sprememb.

Otroška leta je preživel v avstro-ogrski monarhiji, mladeniška leta v stari in zreli moški leta v novi Jugoslaviji. Vseskozi je trdo delal, kar se je odražalo tudi na njegovem zdravju, zaradi česar je odšel v zasluženi pokoj že s šestinpetdesetimi leti.

Prva leta po upokojitvi se je še pogosto oglašil pri svojih sodelavcih na taksaciji. Tudi sindikalnih prireditelj se je kot upokojenec rad udeleževal. Sreča pa mu tudi v zadnjih letih ni bila naklonjena, saj se mu je preteklo leto smrtno ponesrečil sin, kar je gotovo še bolj zrahljalo njegovo zdravje.

Kljub številnim bridkim trenutkom v zasebnem življenju je bil ob naših srečanjih vendar in nasmejan in takega se bomo spominjali njegovi sodelavci.

TONE HOČEVAR, dipl. inž.

Fricov pokal

Z množičnostjo bi morali poživiti to gozdarsko smučarsko tekmovalstvo.

Tako kot vsako leto je bilo tudi letos organizirano smučarsko tekmovalstvo za Fricov pokal. Tekmovalstvo je bilo na lepih terenih vse bolj „dolenjske“ Koble. Zakaj dolenjske? Tudi trebanjski sindikat je namreč izvedel svoje tekmovalstvo na istem smučišču. Organizacija je bila brezhibna, tekma lepa, vreme prekrasno.

Ni moj namen, da bi opisoval tekmo in rezultate, pač pa bi opisal tisto, kar je na tej tekmi manjkalo: gozdarjev.

Od prvih zasnov tega tekmovalstva so bili gozdarji kot organizatorji in tekmovalci najštevilnejši in med prvimi. Sedaj, po osemindvajsetem „Fricu“, se je tekmovalstvo udeležilo samo deset gozdarjev. Časi se spreminjajo, vendar se mi zdi, da smo gozdarji še vedno gozdarji, starejše so zamenjali mlajši, ti

pa ne bi smeli opustiti dobrih navad starejših, ki so v težjih razmerah bolj množično sodelovali na tej tradicionalni tekmi.

Prav v množičnosti se verjetno skriva naša nemoč. Imamo veliko mladih delavcev, ki bi se navdušili za smučanje. Če bi ga dobro organizirali, bi bilo smučarjev dovolj. Na Dolenjskem so zime res bolj muhaste, vendar bi Fricov pokal in Zelenkov memorial lahko pripravili kje doma. Gorjanci, Črmošnjice ali Gače imajo snega za tako tekmovalstvo dovolj. Tudi gledalcev bi imeli več in ni rečeno, da tisti, ki danes tako tekmovalstvo gleda, jutri sam ne bo stopil na smuč in tekmoval. Seveda ne gre samo za tekmovalstvo. V okviru športnega društva moramo organizirati rekreacijo, oziroma smučanje, če še govorimo o smučar-

nju. Imamo smučarske vaditelje, potreben denar za te nameste in tudi snega (vsaj po obrokih). Potrebujemo še dobro organizacijo in ljudi bo dovolj.

Moj namen ni, da bi v tem sestavku dal stvarne predloge, zanje bi morali najti čas na

sindikalni konferenci in sestankih športnega društva, pač pa sem v želji, da bi se kaj takega ne primerilo več, opozoril na pichlo udeležbo gozdarjev na sicer že tradicionalnem smučarskem tekmovalstvu za Fricov pokal.

STANKO PIRC

Šesti roški tek za pokal TV-15

Smučarski društvi Rog in Bela krajina, odbor 4. brigade VD V, partizanski kurirji, uredništvo TV-15 in Gozdno gospodarstvo (SSD Gozdar) Novo mesto so organizirali že šesti roški smučarski tek za pokal TV-15. Častni pokrovitelj, narodni heroj Jože Borštnar, je s startnim strelom otvoril prireditve, na kateri je sodelovalo le malo manj kot 150 tekmovalcev.

Med mladimi smučarji so imeli največ uspeha tekmovalci osnovne šole Edvarda Kardelja iz Logatca, ki so med drugim osvojili tudi zlato plaketo, ki so jim jo v trajno last izročili borci – kurirji Slovenije. Med tekmovalci je bila tudi 16-članska ekipa TV-15 (borci – kurirji), v kateri so bili znani nekdanji reprezentanti Gregor Klančnik, Jože Žvan, Oton Medveš, Franc Vojvoda in drugi. Pred tekmovalstvom so se vsi udeleženci in organizatorji zbrali pred hišo št. 6 v Občicah, da bi počastili spomin na komando relednih kurirskih postaj Slovenije. V imenu osnovne šole Baza 20 iz Dolenjskih Toplic je delegacija pionirjev položila lovorov venec k spomeniku postaje TV-15.

Borci, kurirji NOV, so pred tekmovalstvom obiskali partizanske matere od Podturna do

Črmošnjic in tako ob športnem tekmovalstvu poudarili še zgodovinski in humani pomen prireditve. Po končanem tekmovalstvu je bilo v osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah srečanje borcev NOV z mladino.

Ekipne uvrstitve:

- Pionirke:
1. OŠ Edvard Kardelj, Logatec
 2. OŠ Baza 20, Dol. Toplice
 3. OŠ Grm, Novo mesto

pionirji:

1. OŠ Baza 20, Dol. Toplice
2. OŠ Edvard Kardelj, Logatec
3. OŠ Sodražica

pionirke in pionirji skupaj:

1. OŠ Edvard Kardelj, Logatec
2. OŠ Baza 20, Dol. Toplice
3. OŠ Grm, Novo mesto

ALOJZ SERINI

DOLENJSKI GOZDAR

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

28. tekmovalstvo za Fricov pokal

V soboto, 19. marca, je bilo na Kobli (Bohinjska Bistrica) smučarsko prvenstvo gozdarjev in lesarjev iz Novega mesta. Tekmovalstva se je udeležilo 63 tekmovalcev, od tega 12 iz GG in 51 iz Novelesa. Ekipni zmagovalci je postal Novoles.

Rezultati:

veleslalom:

ženske nad 35 let:

1. Anica Golob (Novoles)	34,68 sekunde
2. Anica Jarc (Novoles)	38,27 sekunde

Ženske do 35 let:

1. Neva Thorževskij (GG)	29,21 sekunde
2. Tatjana Soško (Novoles)	34,26 sekunde
3. Cveta Šinkovec (Novoles)	34,29 sekunde

moški nad 50 let:

1. Žižo Serini (GG)	30,57 sekunde
2. Jože Rade (GG)	31,15 sekunde
3. Slavko Kregar (Novoles)	33,76 sekunde

moški od 40 do 50 let:

1. Slavko Medle (Novoles)	28,30 sekunde
2. Slavko Vidmar (Novoles)	30,52 sekunde
3. Andrej Bajt (Novoles)	30,90 sekunde
6. Jože Weiss (GG)	43,83 sekunde

moški od 30 do 40 let:

1. Janez Novinc (Novoles)	25,23 sekunde
2. Zdene Dular (Novoles)	25,96 sekunde
3. Primož Bobnar (GG)	26,25 sekunde
12. Andrej Grabrijan (GG)	44,32 sekunde

moški do 30 let:

1. Anton Ravbar (Novoles)	26,13 sekunde
2. Ludvik Matoh (Novoles)	26,62 sekunde
3. Viki Turk (GG)	26,77 sekunde
22. Andrej Pečavar (GG)	31,81 sekunde
25. Gregor Vodnik (GG)	33,33 sekunde

diskvalificirani:

Stane Pirc (GG) Zvone Petrov (GG)

ALOJZ SERINI

Skrb za okolje

Okoli naše šole rastejo razna drevesa in grmički. Predvsem spomladi je pogled nanje zelo prijeten. S svojim zelenjem krasijo okolico šole in kraj sam. Vendar nam neljub dogodek priča, da niso vsi enakih misli, saj je neprimerno v zimskih počitnicah odsekal vrh smreke. Kaj mu je bil v napoto? Ne morem razumeti tega dejanja. Mislim pa, da se vsi premalo zavedamo, kaj nam dajejo gozd, grmičevje ali cvetje. S tem dejanjem nas je prizadel, saj imamo zelo radi šolo sredi zelenja.

Spametujmo se! Vsi varujmo naše okolje!

Jožica Žagar, 8. c
OŠ 12. SNOUB Bršljin

Opomba urednika: Žal so taka nepremišljena dejanja prepogosta. Okrog novega leta je nekaj objestnih šolarjev OŠ Grm uničilo lepo omoriko ob upravni stavbi GG. Ob skrbi za lepo okolje je naloga šolarjev z zgledom vplivati na tiste posamezne sošolce, ki nerazodno uničujejo lepoto okrog sebe.

Umrli Avgust Avbar

*Pred kratkim nas je razžalo-
stila vest, da je po težki bolezni
preminil Avgust Avbar, naš dol-
goletni sodelavec, vodja plan-
skega oddelka v našem podjet-
ju. Kasneje je opravljal vrsto
družbenopolitičnih funkcij,
med drugim je bil tudi predsed-
nik izvršnega sveta skupščine
občine Novo mesto in nazadnje
vse do smrti direktor DITC.
Sodelavci se ga spominjamo kot
vestnega delavca in dobrega to-
variša.*

Delavci Iskre po končanem pogozdovanju. (Foto Franc Janež)

Uspelo pogozdovanje

Običajno gozdarjem manjka delavcev prav pri pogozdovanju. Delo mora biti opravljeno strokovno in v čim krajšem času. Tako naj bi sadika občutila čim manjšo spremembo od izkopa pa do sajenja. Poleg svojih delavcev organizira TOZD Gozdarstvo Črnomelj za to delo šolsko mladino in vojake JLA, letos pa so pomagali tudi delavci iz Iskre Semič. Ta kolektiv pesti pomanjkanje deviz za nakup surovin in repromateriala in ne more normalno delati,

zato smo pri pogozdovanju zaposlili 40 njihovih delavk in delavcev. Z njihovo pomočjo smo na Planini izpolnili letni načrt pogozdovanja.

Organizirali smo jim avtobusni prevoz in dostavo tople malice na delovišče v Sredgoru. Gozdarji smo jih uvedli v delo, z njimi sodelovali in delo strokovno vodili. Zasadili smo 14 ha pripravljenega zemljišča.

Delavci so bili disciplinirani, marljivi, njihovi delovni učinki so bili enaki učinkom naših

delavcev. Opazili smo, da so navajeni opravljati podobna dela, če že ne v tovarni, pa doma.

Z njihovim delom smo bili izredno zadovoljni, saj so ga opravili dobro in hitro. Za akcijo so izvedeli tudi politični organi v občini Črnomelj ter menili, naj bi bilo dejanje za zgled sodelovanja med delovnimi organizacijami tudi v bodoče.

Zaposleni smo si izmenjali izkušnje, kar bo vsem koristilo: bolje se poznamo, lažje bomo sodelovali in uspehi bodo večji.

JANEŽ FRANC

Žičnice se spet uveljavljajo. Na fotografiji je URUS žičnica z vitlom, s katero so nam priskočili na pomoč delavci soškega gozdnega gospodarstva pri spravilu lesa v Soteski. Te vrste žičnico že „dolgo uvažamo“ tudi za tozd Gozdarstvo Novo mesto in to za izvele lesa v Pendirjevki. (Foto: Franc Čibej)

V poizkusnih nasadih duglazije (v Avstriji) dveh izvorov, iz obalnega in celinskega območja Severne Amerike, so ugotovili, da so sadike iz celinskega območja slabše v rasti in po odpornosti proti mrazu.

DOLENJSKI GOZDAR

Glasiło izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto — Odgovorni urednik ing. Janez Penca. Uredniški odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. Jože Falkner, ing. Slavko Klančičar, Uroš Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej Piškur, Janez Šebenik, Angelbert Tesari. — Izhaja enkrat na mesec v 1400 izvodih. — Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 — Časopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.